

برداشتن لخته‌های خونی با فناوری جدید

عمده‌ترین عامل بروز سکته‌های مغزی و قلبی گرفتگی رگ‌ها توسط لخته‌های خونی است.

جام جم آنلاین: عمده‌ترین عامل بروز سکته‌های مغزی و قلبی گرفتگی رگ‌ها توسط لخته‌های خونی است. در واقع با رسوب لخته‌های خونی در رگ‌ها و مسدود شدن رگ‌ها از رسیدن خون به اندام‌های حیاتی مانند قلب و مغز جلوگیری شده و منجر به سکته می‌شود لذا اگر پیش از بروز سکته از وجود لخته‌های خونی آگاه شویم و آنها را برداریم می‌توانیم تا حد زیادی از بروز سکته‌ها پیشگیری کنیم البته بعد از سکته نیز باید برای پیشگیری از سکته‌های بعدی حتماً لخته‌های خونی منجر به سکته برداشته شوند.

با تحقیقات انجام شده محققان موفق به ساخت دستگاه جدیدی شدند که می‌تواند با کارایی بالایی لخته‌های خونی را برداشته و به جریان دوباره خون در رگ‌ها کمک کند.

این دستگاه جدید که SOLITAIRE نام دارد یک دستگاه ترمیمی جریان خونی است که به صورت خودانقباضی طراحی شده و قادر است به صورت مکانیکی و خودکار لخته‌های خونی را در رگ‌های گرفته و مسدود شده برداشته و سبب جریان دوباره خون در رگ‌ها شود.

این دستگاه با استفاده از یک لوله نازک لخته خونی را به دام انداخته و سپس لخته را برمی‌دارد و دوباره خون در رگ به جریان می‌افتد. اما دستگاه جدید که MERCI نام دارد به کمک یک وسیله پیچ گوشتی شکل نازک که با یک سیم هدایت می‌شود، لخته را برداشته و جریان خون را روان می‌سازد.

این مطالعات که به مدت دو سال طول کشید، روی نمونه‌ای متشکل از 113 بیمار که دچار سکته شده بودند، انجام گرفت. این افراد به صورت تصادفی از 18 بیمارستان انتخاب شدند.

این افراد در مدت هشت ساعت پس از سکته به کمک این دستگاه مورد معالجه قرار گرفتند و رگ‌های مسدود شده آنها با این دستگاه باز و لخته‌های خونی آنها برداشته شد.

محققان پس از انجام این عمل، این بیماران را به مدت یک سال مورد نظارت دقیق قرار دادند و مشاهده کردند در بیش از 61 درصد از آنها که به‌طور آزمایشی رگ‌های گرفته‌شان با دستگاه جدید باز شده بود، هیچ‌گونه علائمی از خونریزی دیده نشد و بیماران با درصد اطمینان بالایی معالجه و درمان شدند.

این درحالی است که نتایج نشان می‌دهد با به‌کارگیری دستگاه قدیمی در این بیماران تنها 24 درصد از آنها درمان شدند که درمقایسه با کارایی 61 درصدی دستگاه جدید این اختلاف کارایی رقمی قابل ملاحظه است.

همچنین مشاهده شد که به‌کارگیری دستگاه جدید سبب بهبود سریع‌تر و بهتر بیماران، سه ماه بعد از بروز سکته می‌شود؛ چرا که با استفاده از دستگاه جدید، نرخ تلفات و میزان مرگ و میر افراد 17.2 درصد در برابر 38.2 درصد دستگاه قدیمی است.

از شایع‌ترین سکته‌ها، سکته مغزی است که درمیان همه گروه‌های سنی بویژه سالمندان بسیار شایع است و براساس آمارهای موجود بیش از 87 درصد از سکته‌ها را شامل می‌شود که رقم قابل ملاحظه‌ای است.

سکته مغزی اگر سبب مرگ فرد نشود، آسیب‌ها و عواقب ناگواری همچون فلج شدن اندام‌ها را در پی دارد که گاهی این فلج شدن قابل درمان و بازگشت نخواهد بود.

همان‌طور که گفته شد، سکته به دلیل مسدود شدن رگ‌های خونی اتفاق می‌افتد؛ چرا که خون به صورت لخته در دیواره رگ‌ها رسوب کرده و کم‌کم دیواره رگ‌ها را می‌بندد و با بسته شدن رگ‌ها جریان خون به مغز دچار اختلال شده و در نهایت با عدم خونرسانی بموقع به مغز سکته مغزی رخ می‌دهد.

پس از بروز سکتة باید لخته‌های خونی از رگ‌ها برداشته شود تا دوباره جریان خون به مغز شکل گیرد که معمولاً این کار باید پس از سکتة انجام گیرد.

یکی از راه‌های از بین بردن لخته‌های خونی که اغلب استفاده می‌شود، دارو درمانی است؛ در این روش که FAD نام دارد از داروهای حل‌کننده لخته‌ها استفاده می‌شود.

این دارو به رگ‌های مسدود تزریق شده و به آرامی لخته‌های خون را حل کرده و رگ مسدود شده را باز می‌کند. از آنجا که برداشتن لخته‌ها به طور متوسط 4.5 ساعت پس از بروز سکتة و آغاز بروز علائم باید انجام گیرد و داروها به کندی لخته‌ها را برمی‌دارند گاهی اوقات دارو درمانی عملاً غیر موثر است؛ چرا که در افراد سالمند باید این کار سریع‌تر انجام شود، زیرا باید برخی لخته‌ها را بلافاصله برداشت تا از بروز عواقب بعدی جلوگیری شود. این کار نیاز به استفاده از دستگاه‌های مکانیکی دارد، لذا به‌کارگیری دستگاه جدید می‌تواند در این موارد بسیار موثر باشد.

با آن‌که کارایی دستگاه جدید هنوز در آمریکا تایید نشده، اما در اروپا مورد تأیید قرار گرفته است. براساس گزارش‌های رسیده مشخص شد اولاً دو درصد از بیمارانی که با به‌کارگیری این دستگاه جدید مورد معالجه قرار گرفته‌اند دچار خونریزی مغزی شدند در حالی که با دستگاه قدیمی 11 درصد از بیماران دچار خونریزی می‌شدند البته مشخص شد میزان بازگشت درهردو روش یکسان بوده است.

از طرفی مشخص شد 58 درصد از بیماران که با دستگاه جدید درمان شدند پس از 90 روز از درمان با این روش عملکرد ذهنی و مغزی بهتری داشتند.

این درحالی است که با روش قدیمی عملکرد بهتر ذهنی و مغزی تنها در 33 درصد از بیماران دیده شد. همچنین مشخص شد که دستگاه SOLITAIRE وقتی برای اولین بار در بیماران به‌کار گرفته می‌شود، بیشتر رگ‌های خونی را با کارایی بالایی باز می‌کند که نسبت به دستگاه قدیمی و دارو درمانی بسیار موثرتر است.

در این مطالعات متوسط سنی بیماران 67 سال بود که 68 درصد از آنها مرد بودند. 40 درصد از این بیماران که ابتدا با روش قدیمی مورد درمان قرار گرفته و درمان نشده و بهبود نیافته بودند با کمک دستگاه جدید معالجه شدند.

همچنین از دستگاه جدید می‌توان چهار ساعت پس از بروز سکتة استفاده کرد، درحالی که از دستگاه قدیمی 5.3 ساعت پس از سکتة می‌توان استفاده کرد.

با توجه به نتایج مثبت این مطالعات و اثرات و کارایی دستگاه جدید، محققان درصددند تا با تولید انبوه این دستگاه، بتوانند آن را درطیف وسیعی برای درمان بیماران به‌کارگیرند؛ چراکه با توجه به اثرات بیشتر و کارایی بهتر این روش و این دستگاه، بهتر می‌توانند به بیماران کمک کرده و آنها را درمان کنند.

مترجم: آزاده سید میرزایی جهقی
منبع: science daily